

Vanille, anijs, frambozen

Meda van Gent en haar moeder stonden stil achter de school. Er liep daar een zandpad langs een smal beekje. Door de harde wind golfde het water wild. Spettertjes waaiden op in hun gezichten.

‘Ik wacht hier wel even,’ zei Meda.

‘Tot zo, schat,’ zei Lieve. ‘Ik neem aan dat het niet al te lang duurt.’

Meda draaide haar wang omhoog. Haar moeder boog zich voorover, duwde haar haren achter haar oren en drukte een warme kus op de wang. Toen stak ze het donkere schoolplein over en verdween om de hoek.

Meda hurkte met haar rug tegen de schoolmuur. Ze voelde in haar jaszak en haalde een paar knikkers tevoorschijn.

Aan de overkant van het beekje lag een hellende straat met een rij huizen. Achter een slaapkamerraam bewoog het gordijn. Een jongeman en zijn vader tuurden naar het meisje dat tegen de schoolmuur zat.

‘Zij is het, dat kind!’ zei de oudere man. ‘Zij is nou dat dochtertje van die Albrecht van Gent. Dat was zijn vrouw die net het schoolplein overstak, haar moeder.’

‘Zou zo’n kind er iets over weten? Over die oude snoep-fabriek? En waar ze recepten en zo bewaren?’ vroeg de jongeman.

‘Kinderen van die leeftijd weten meer dan je denkt. Je kent dat gezegde toch: kleine potjes hebben grote oren. Loop haar eens achterna. Zie wat je te weten kunt komen. Als haar vader echt in de fabriek aan het prutsen is... Voor je het weet maken ze die beroemde snoepjes weer. Je weet wel, die zuchtjes. En mensen willen tegenwoordig weer dingen van vroeger. Als ze eenmaal horen dat die weer gemaakt worden, nou, dan kan onze fabriek wel sluiten. Want dan koopt iedereen die zuchtjes en van dat andere ouderwetse snoep. Dan moeten ze denken aan gezellig theedrinken bij oma in zo’n kneuterig keukentje met een geblokt kleedje op de tafel. En dan die snoepjes in een trommel met bloemetjes erop.’

‘Is dat dan niet gezellig?’ vroeg de jongeman.

‘Sukkel!’ De oudere man gaf hem een klap tegen zijn hoofd. ‘Vroeger is voorbij – het is nu! En nu zijn er nieuwe snoepjes! De snoepjes die wij maken op de fabriek. Gewone sleutels en dropjes, apekoppen en zure matjes. En mevrouw de directeur heeft gevraagd om die lui van Van Gent in de gaten te houden. Ze wil niet dat die ouwe snoepfabriek weer gaat draaien. Mevrouw de directeur vindt één snoepfabriek hier in de buurt meer dan genoeg. Of wou je soms je baan kwijt, onnozele hals!’

De jongeman wreef verschrikt over zijn hoofd. ‘Nee, natuurlijk niet, pa.’

Beneden riep een schelle vrouwenstem. ‘Arnold, Heel Holland bakt begint op tv! Aáááarnold!’

De man draaide zich om. ‘Ik kom!’ Stommelend liep hij de trap af.

De jongeman keek nog eens goed naar het meisje. Ze had rood haar. Ze droeg een groene jas met een capuchon en oranje gypsen. Het zou niet moeilijk zijn om haar te herkennen. Het dorp was maar klein. Misschien was zij wel het enige meisje met rood haar.

Hij deed het gordijn weer netjes dicht en ging naar beneden. Hij trok zijn schoenen en zijn jack vast aan. Die moeder van dat meisje kon zo terugkomen. En dan moest hij klaarstaan.

De ouderavond was alleen voor ouders. Het ging over hun kinderen, daarom mochten die er niet bij zijn. Overal in de gang zaten ouders te wachten op hun beurt.

Lieve was precies op tijd bij groep vijf. Meda’s juf Natha wenkte haar naar binnen en gaf haar een hand.

Lieve mocht in Meda's schriftjes kijken. Er zaten niet veel stempeltjes en stickers in. Het langst keek ze in Meda's tekenschrift. De bladzijden waren gevuld met felle kleuren, rondjes, ovaaltjes. Vormen die leken op snoepjes, spekkies, zuurtjes en lolly's.

Lieve glimlachte en keek op naar juf Natha, die haar keel schraapte.

'Een dromerig meisje,' zei juf Natha. 'Ik krijg nog niet zo goed hoogte van haar. Tenslotte zit ze hier nog niet zo lang op school. Maar ze is niet lastig in de klas en haar werk is in orde. Het is leuk voor haar dat ze veel omgaat met Stephan. Ze zou wat netter kunnen schrijven... Enne, ze mompelt nogal. Ik moet haar vaak vragen om iets nog een keer te zeggen.'

'O?' zei Lieve.

'Nou ja,' zei de juf. 'Misschien zou u er ook op kunnen letten. Eens aan haar kunnen vragen of ze wat duidelijker wil spreken. Had u verder nog vragen?'

Lieve schudde haar hoofd en gaf Meda's schriften terug. Juf Natha stond op en stak haar hand uit.

Lieve begreep dat het gesprek afgelopen was. Ze schudde de hand, pakte haar tasje en liep naar de deur. In de gang zaten een man en een vrouw te wachten. Ze keken op.

'Tot ziens,' zei Lieve nog. Maar juf Natha zei net iets tegen hen en hoorde haar niet.

Buiten liet ze zich door de wind terugduwen naar Meda. Die kwam overeind en lachte naar haar.

'Je mompelt!' zei Lieve en ze stak haar hand naar Meda uit. Meda stopte de knikkers terug in haar jaszak en pakte de hand van haar moeder.

‘Zei ze dat ik mompel? En wat zei jij toen?’

‘O.’

‘Nou mama! Zei je dat echt?’

‘Ze heeft wel gelijk. Je mompelt en mensen moeten toch verstaan wat je zegt?’

‘Zei ze verder nog wat?’

Meda trok Lieve mee het schoolplein af, naar de Dorpsstraat. Ze gaf een kneepje in Lieves hand terwijl ze langs de snackbar liepen. Het licht was aan en het was er druk.

‘Nee hoor, niks bijzonders. Dat het leuk is dat Stephan je vriendje is. En dat je een beetje een dromer bent, nou, dat wist ik al.’

Aan het eind van de Dorpsstraat stroomde de rivier, ver onder hen. Aan de overkant van de rivier lag een verlaten, rommelig terrein. Oude gebouwen stonden er zwart en raamloos in de schemering. Een half ingestorte brug leidde naar de overkant.

Ze begonnen te klimmen, Meda voorop. Ze greep zich stevig vast aan de koude leuning van de oude brug. Onder haar zag ze in het water grote brokken steen en beton. Het water kolkte eromheen, en sleurde boomtakken en afval mee.

‘Vóór je kijken!’ zei Lieve achter haar. ‘Hou je goed vast.’

Meda bereikte de overkant veilig, en draaide zich om. Lieve sprong al naast haar. ‘Kom!’

Ze holden met de harde wind mee. Ze wisten precies de weg tussen de gebouwen, de containers, de rotzooi.

Ze merkten niets van de jongeman die achter hen aan klom over de brug. Ze zagen hem niet toen hij achter hen aan holde. En ze zagen hem niet wegduiken toen ze even stilstonden.

Achterop het terrein lag een kleine fabriek. Het rook er naar karamel en vanille. Meda snoof en lachte naar haar moeder, die aan de hoge metalen deur morrelde. Toen de deur open schoot viel een brede baan licht naar buiten. Binnen klonk het gebrom van machines en het gerinkel van gereedschap.

‘Albrecht!’ riep Lieve terwijl ze naar binnen stapte. ‘Joe-hoe! We zijn er!’

Meda stapte achter haar moeder naar binnen en duwde de deur dicht. Meteen was het gieren van de wind weg en rook het nog sterker naar karamel. En naar chocola.

Ze pakte Lieves hand weer vast. ‘Volgens mij heeft papa de machine aan de gang gekregen.’

Opgewonden liepen ze langs kapotte machines en veelgebruikte werktafels. Het pad was netjes aangeveegd. Op de laatste tafel stond Albrechts lunchtrommeltje. Er lagen nog twee appels naast.

‘Albrecht!’ riep Lieve weer.

Meda’s vader kwam tevoorschijn van achter de ronkende machine. Hij droeg een enorm wit schort, dat tot op zijn schoenen hing. Over het schort hing een geblokte theedoek. Terwijl hij naar hen toeliep, veegde hij er zijn handen aan af.

‘Ik heb hem aan de gang!’ Hij wees trots achter zich. De machine blonk. Hij was geolied en gesmeerd. Hij ronkte als een tevreden kater op een kleedje voor de kachel.

Meda sprong op en neer. ‘Wat voor snoepjes maak je?’

‘Babbelaars, kom maar kijken!’

Albrecht liep voorop, met grote stappen. Lieve en Meda volgden hem op de hielen. Uit de zijkant van de machine

kwam een lopende band. En op de band lagen, keurig op gelijke afstand van elkaar, verse babbelaars. Koffiekleurig, rond en romig, met in het midden de afdruk van een bloemetje.

Meda liep om de band heen. Ze keek naar de metalen arm met een tang aan het eind. De tang pakte een zakje en hield het geopend onder de band. Er vielen precies vijftientwintig snoepjes in het zakje. De arm zette het zakje in een krat en pakte het volgende zakje. Precies op tijd. Weer vijftientwintig babbelaars in het zakje. Volgende zakje. En weer.

Er stonden al kratten vol babbelaars, keurig opgesteld. In elke krat tachtig zakjes.

Meda stak haar hand uit en wilde een babbelaar pakken maar ze bedacht zich. Er zou dan een zakje komen met vierentwintig babbelaars erin; één te weinig. Misschien zou iemand dat opmerken en een klacht indienen. De eerste klacht over de pas weer geopende snoepfabriek van de familie Van Gent.

Albrecht gaf haar een knipoog. Met een zwaai van zijn arm haalde hij een grote hendel over. De band kwam tot stilstand.

‘Proeft u maar, dames,’ zei hij deftig.

Meda pakte een babbelaar. Lieve pakte er ook een. Ze keken elkaar aan en staken hem tegelijk in hun mond. Proevend en keurend begon Meda te zuigen.

De babbelaar paste precies onder haar verhemelte. Hij voelde glad en romig op haar tong. De smaak van koffie en karamel trok door haar hele mond. De geur van de babbelaar was verrukkelijk.

‘Wel?’ zei Albrecht.

Meda zag de spanning op zijn gezicht.

‘Perfect,’ zei Lieve. ‘Subliem. Verrukkelijk. Precies zoals ie hoort.’

‘Heel erg lekker,’ zei Meda. ‘Zonde om door te bijten. Zo lekker dat je er op wilt blijven zuigen. En het bloemetje voelt grappig aan je tong!’

Albrecht zuchtte. Een lange, bevende zucht. Toen maakte hij een sprong van blijdschap.

‘Jawel!’ riep hij. ‘Jippie! Joechei!’

De jongeman rende het hele stuk terug naar het huis tegenover het schoolplein. Door de vitrages heen zag hij zijn ouders op de bank zitten. Ze staarden naar de televisie. Hij tikte tegen het raam. Ze keken op. De man stond op en slofte naar de voordeur.

De jongeman glipte naar binnen. ‘Ze gaan de fabriek echt weer opstarten, ik denk dat ze al snoep aan het maken zijn,’ zei hij hijgend. ‘Ik rook vanille, anijs, frambozen...’

De oude man deed de deur achter hem dicht.

‘Dat dacht ik wel,’ zei hij. ‘Morgen zeggen we het meteen tegen mevrouw de directeur.’

Vroeger

Meda zat op de achterbank en zoog op nog een babbelaar.

Nadat Albrecht de deur van de fabriek zorgvuldig op slot had gedraaid, reden ze met z'n drieën in de bestelwagen naar huis.

Ze namen niet de snelste weg over de kapotte brug, daar kon alleen nog maar iemand overheen klauteren. Ze gingen gewoon over de keurige nieuwe autoweg, zoals het hoorde, aan de achterkant van het fabrieksterrein. Over de nieuwe brug, het hele eind om, twee kilometer extra om in de Dorpsstraat te komen.

In de auto maakte dat niemand iets uit. Albrecht zong en glunderde. Lieve kriebelde hem plagend in zijn haar. Meda was blij en moe tegelijk. Het was helemaal donker buiten en een lange dag geweest.

Ze reden de bochtige Dorpsstraat in. Voorbij de snackbar en heuvelopwaarts langs de garage van Stephans vader. Toen door de buitenwijken en langs een paar akkers. Ze sloegen een smalle weg in.

Aan het einde van de smalle weg stonden twee pilaren met stenen leeuwen erop. De zwarte toegangshekken stonden wijd open.

Albrecht stuurde tussen de hekken door. De weg maakte een bocht en ging over in een zandpad met aan beide kanten hoog onkruid.

Aan het einde van dat pad stond hun huis. Van buiten